

Прошли годы, опытное поле Института было существенно уменьшено. После революции 1917 г. сошли на нет курсы огнестойкого строительства. А здание осталось в составе Института. Оно благополучно пережило Вторую мировую войну и верно служит уже вторую сотню лет политехникам.

Душка А.
НТУ «ХП»

МИСТЕЦТВО ВІЙНИ ПО-УКРАЇНСЬКИ: Б. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ – СУНЬ-ЦЗИ XVII СТ.

Постать Богдана Хмельницького є однією з центральних фігур української історії, а її вивчення та переосмислення його ролі та місця в історії продовжує бути актуальним питанням. Богдана Хмельницького не дарма історики назвали «Славетним сином українського народу, який був полководцем європейського масштабу», адже саме він створив одну з найсильніших армій у тодішній Європі, зумів належним чином озброїти її, значно підніс ефективність української кінноти і артилерії. Блискучий стратег і тактик, прихильник блискавичних і рішучих військових дій, неперевершений майстер маневру, Богдан Хмельницький заслуговує почесне місце в історії воєнного мистецтва.

На початку Визвольної війни українського народу середини XVII ст. Богдан Хмельницький мав воєнно-стратегічну мету, яка включала декілька основних напрямків, направлених спочатку на зменшення, а згодом на ліквідацію іноземного гніту на землі України.

Аналіз прийняття рішень ведення військової компанії, тонкощі стратегії, маневри, тактика прирівнюють Хмельницького до класика воєнного мистецтва, що став відомим задовго до Визвольної війни українського народу середини XVII ст., мова йде про Сунь-цзи. Майже 2500 років тому, китайський полководець, що жив за часів Конфуція, написав книгу «Мистецтво війни», яка стала не тільки джерелом військової мудрості, а й практичним керівництвом по

тактиці і стратегії військових дій. Чимало ідей та практичних дій Б. Хмельницького підпадають під сторінки цього давнього трактату. Головними факторами військової перемоги Б.Хмельницького були: створення оперативно-тактичної переваги української армії над польською у піхоті за рахунок переходу на бік повстанців реєстрових козачих полків; вдале оперативне маневрування козацької армії шляхом проведення форсованого маршу від Жовтих Вод до Корсуня та оточення польського війська в районі Корсунь-Стеблів-Ситники.

Сунь-цзи вважав, що існує декілька факторів, які дійсно можуть зумовити перебіг подій війни: політична ситуація, погодні умови, особливості місцевості, особистість полководця та армійський устав. Якщо проаналізувати тактику Б. Хмельницького, то можна знайти багато збігів з вченням Сунь-цзи. Він доволі точно втілює такі позиції трактату, як оцінка розмірів території, попередні розрахунки, зрівняння та шанси на перемогу. Позиція армії, маневрування, стратегія наступу, все це зумовлює розуміння Хмельницьким «Мистецтва війни».

Отже, Б. Хмельницький може вважатися полководцем рівня Сунь-цзи, який вправно використовував попередній досвід військових у введенні війни та в той же час був новатором, використовуючи нові схеми та маневри в плануванні та веденні бою. Дійсно, розуміння та використання ряду факторів у мистецтві війни, зробило Б. Хмельницького незамінним полководцем XVII ст., а перемоги української державності здобутої козацькою шаблею стали доказом та результатом володіння ним мистецтвом ведення війни.

Єфімова А.С.

НТУ «ХПІ»

ЛІТЕРАТУРНІ УГРУПУВАННЯ 1920-х рр.

Українська література тісно пов'язана з національним буттям народу. Особливо ці зв'язки міцніють у перехідну добу, коли між новим та старим